

Instytut Pamięci Narodowej - Archiwum

<https://archiwum.ipn.gov.pl/pl/sledztwa/akty-oskarzenia/144793,380-Akt-oskarzenia-przeciwko-Andrzejowi-P.html>
01.03.2026, 14:00

380. Akt oskarżenia przeciwko Andrzejowi P.

W dniu 21 kwietnia 2021 r. prokurator Oddziałowej Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu w Krakowie skierował do Sądu Rejonowego dla Krakowa – Śródmieścia akt oskarżenia przeciwko byłemu prokuratorowi Wojskowej Prokuratury Garnizonowej w Krakowie Andrzejowi P., zarzucając mu, że w marcu 1982 roku w Nowym Sączu przekroczył swoje uprawnienia w ten sposób, iż wydał postanowienie o tymczasowym aresztowaniu na okres trzech miesięcy dwóch zatrzymanych uczniów IV klasy liceum ogólnokształcącego w Nowym Targu - Małgorzaty P. i Piotra M, przypisując im rozpowszechnianie fałszywych wiadomości mogących wywołać niepokój publiczny, podczas gdy owi uczniowie nie popełnili przestępstwa.

Andrzejowi P. zarzucono ponadto, iż w marcu i maju 1982 r. w Krakowie przed Sądem Garnizonowym w Krakowie popierał akty oskarżenia i wnosił o wymierzenie kar po 2 lata pozbawienia wolności Grzegorzowi P. – uczniowi IV klasy technikum w Tarnowie i Andrzejowi F. – uczniowi IV klasy liceum ogólnokształcącego w Krakowie uznając, że osoby te rozpowszechniały fałszywe wiadomości mogące wywołać niepokój publiczny, podczas gdy czyny oskarżonych nie wypełniły znamion przestępstw. Uczniowie Liceum Ogólnokształcącego w Nowym Targu - Małgorzata P. i Piotr M. zostali zatrzymani za rozpowszechnianie ulotek oraz sporządzenie plakatów „zawierających fałszywe wiadomości mogące wywołać niepokój publiczny i rozruchy”. Plakaty i ulotki o treści antykomunistycznej były rozpowszechniane w często odwiedzanych, publicznych miejscach Krakowa, Tarnowa i Nowego Targu, w których malowano na murach symbole Polski Walczącej i NSZZ Solidarność. Działania te były protestem przeciwko wprowadzeniu stanu wojennego. Podobną działalność prowadził Grzegorz P. - uczeń IV klasy Technikum Chemicznego w Tarnowie, który w lutym 1981 r. miał 18 lat. Natomiast dziewiętnastoletni wówczas, uczeń IV klasy LO w Krakowie - Andrzej F. w ramach swojej działalności antykomunistycznej drukował przy użyciu powielacza biuletyn „Niepodległość”. Został on zatrzymany w marcu 1982 r. podczas drukowania kolejnego numeru pisma, w piwnicy domu należącego do jego matki Teresy F. W marcu zatrzymano także Małgorzatę P. i Piotra M. Grzegorza P. aresztowano wcześniej – w nocy z 21 na 22 lutego 1982 r. Wszystkich pokrzywdzonych osadzono Aresztach Śledczych: w Tarnowie, Myślenicach i w Krakowie. Śledztwo przeciwko nim prowadziła Wojskowa Prokuratura Garnizonowa w Krakowie. Małgorzata P., Piotr M. i Andrzej F. zostali skazani na kary od 1 roku do 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem wykonania kary na okres próby wynoszący 3 lata. Grzegorza P. skazano w marcu 1982 r. na karę jednego roku pozbawienia wolności i przepadek dowodów rzeczowych (pieczętek i ulotek) oraz zasądzone od niego zwrot kosztów sądowych. Z Krakowa Grzegorz P. trafił do więzienia w Raciborzu, a następnie do więzienia w Strzelcach Opolskich. Dopiero w sierpniu 1982 r. został warunkowo przedterminowo zwolniony.

Z ustaleń poczynionych w śledztwie wynika, że działania wskazanych uczniów szkół średnich, podjęte po wprowadzeniu w Polsce stanu wojennego, stanowiły sprzeciw wobec bezprawnego wprowadzenia w Polsce stanu wojennego, pozbawienia społeczeństwa podstawowych praw i wolności obywatelskich deklarowanych przez Konstytucję PRL i gwarantowanych przez prawo międzynarodowe, które to działania nie wyczerpały znamion przestępstw, a sprowadzały się wyłącznie do wyrażania własnych przekonań i poglądów społeczno-politycznych, co należało do uprawnień każdego obywatela.

Ustalenia śledztwa dały zatem podstawę do sformułowania aktu oskarżenia przeciwko Andrzejowi P., bowiem działania podjęte przezeń wobec pokrzywdzonych były bezprawne, gdyż nie popełnili oni przestępstw, ponadto stanowiły represje za okazany sprzeciw wobec wprowadzenia w Polsce stanu wojennego i odebrania obywatelom podstawowych praw i wolności. Czyny zarzucone oskarżonemu w akcie oskarżenia zostały opisane w art. 165 § 2 kk z 1969 r. oraz art. 18 § 1 kk w zw. z art. 2 ust. 1 i art. 3 ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu.

Wyrokiem z dnia 31 października 2023 r. Wojskowy Sąd Garnizonowy w Lublinie umorzył postępowanie karne wobec oskarżonego na podstawie art. 17 § 1 pkt. 11 kpk w zw. z art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 7 grudnia 1989 r. o amnestii. Apelację od tego wyroku wniósł prokurator Oddziałowej Komisji.

W dniu 8 kwietnia 2024 r. Sąd Okręgowy w Warszawie zmienił zaskarżony wyrok sądu pierwszej instancji uniewinniając oskarżonego od popełnienia zarzucanych mu czynów.